

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul Sanduleac Diana în numele succesorului părții vătămate, Zastavnețchi Claudia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui

Mînzatu Serghei XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul de judecare:

prima instanță: 05.04.2018 – 11.09.2018

instanța de apel: 18.10.2018 – 30.01.2019

instanța de recurs ordinar: 10.04.2019 – 19.11.2019

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 11 septembrie 2018, *Mînzatu Serghei* a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a), b) Cod penal, și în baza acestei legi i-a fost stabilită pedeapsa de 2 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

Acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate Zastavnețchii Gheorghe - Zastavnețcaia Claudia, a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Mînzatu Serghei în beneficiul lui Zastavnețcaia Claudia a prejudiciului material în mărime de 15854,36 lei, prejudiciul moral în mărime de 40000 lei, cheltuielile de judecată în mărime de 2000 lei pentru serviciile de asistență juridică și pentru transport în sumă de 400 lei, în total suma de 58254,36 lei, în rest acțiunea civilă a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă Zastavnețcaia Varvara a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Mînzatu Serghei în beneficiul lui Zastavnețcaia Varvara a prejudiciului moral în mărime de 30000 lei, cheltuielile de judecată în mărime de 2000 lei pentru serviciile de asistență juridică, în total suma de 32000 lei, în rest acțiunea civilă a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 3075,60 lei a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

A fost hotărâtă soarta corpurilor delictive.

2. În sentință, prima instanță a constatat că:

Mînzatu Serghei la data de XXXXX în jurul orelor 11.15, conducând automobilul de model „Renault Kangoo” cu n/î XXXXX XXXXX în s. XXXXX r-ul Briceni, încălcând regulile de securitate a circulației și anume prevederile pct. pct. 45 subpct. 1) lit. a), b), d), 59 al Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, ajungând la intersecția drumurilor de semnificație echivalentă, nu a cedat trecerea motocicletei de model „Dnepr MT-1036” cu n/î XXXXX XXXXX, care se apropia de intersecție din partea dreaptă și era condusă de cet-ul Zastavnețchi Gheorghe, iar în calitate de pasager era cet. Zastavnețchi Varvara, în rezultat la ce a tamponat-o, acțiuni prin care conducătorului mijlocului de transport Zastavnețchi Gheorghe i-a fost cauzat din imprudență, conform raportului de expertiză judiciară nr. 203-D din XXXXX șoc traumatic și hemoragie care s-a dezvoltat în rezultatul traumei asociate: traumă cranio-cerebrală închisă, plăgi contuze și echimoze la față, hemoragie subarahnoidală, traumă contuză a toracelui, fractura completă a sternului, fracturi de coaste bilateral cu hemoragii în țesuturile adiacente, ruptura pleurei parietale, pulmonilor, însoțite de hemoragie în cavitatea pleurală, traumă contuză a abdomenului - ruptura ficatului, însoțită cu hemoragie în cavitatea peritoneală, care se califică ca vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață, în rezultatul cărora cetățeanul Zastavnețchi Gheorghe a decedat pe loc, iar pasagerului Zastavnețchi Varvara i-au fost cauzate din imprudență conform raportului de expertiză judiciară nr. 201819D0015 din XXXXX fractura ambelor oase a gambei stângi și fractura osului fibula pe dreapta, plagă la gamba dreaptă, însoțite cu șoc traumatic, care se califică ca vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Sanduleac Diana în interesele succesorului părții vătămate Zastavnețchi Claudia, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu emiterea unei hotărâri noi în partea ce ține de pedeapsa aplicată în privința lui Mînzatu Serghei și în partea ce

ține de acțiunea civilă în privința lui Zastavnețchi Claudia, și anume să fie aplicată în privința lui Mînzatu Serghei o pedeapsă mai aspră fără suspendarea condiționată a executării pedepsei, iar acțiunea civilă depusă de Zastavnețchi Claudia să fie admisă total.

3.1. În motivarea cererii de apel, avocatul Sanduleac Diana a menționat că:

- instanța de fond la stabilirea pedepsei pentru inculpatul Mînzatu Serghei, a aplicat o pedeapsă prea blândă, care nu va atinge scopul pedepsei penale. Astfel, instanța neîntemeiat a aplicat în privința lui Mînzatu Serghei o pedeapsă sub limita minimă stabilită de lege, chiar dacă inculpatul a solicitat examinarea dosarului penal în procedură specială prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală;

- instanța de fond nu a luat în considerație faptul că în urma infracțiunii comise de Mînzatu Serghei, a decedat o persoană, iar alta a primit leziuni corporale grave. La fel nu s-a luat în considerație că până la pronunțarea sentinței inculpatul Mînzatu Serghei nici nu a încercat să achite succesoriului părții vătămate și părții vătămate cel puțin o parte din prejudiciul suportat. În ceea ce privește suma de bani în mărime de 40.000 lei încasată ca prejudiciu moral în privința lui Zastavnețchi Claudia, care și-a pierdut soțul și tatăl a celor două fiice este una prea mică în raport cu suferințele la care ultima a fost supusă și de la care nu-și poate reveni nici până la moment;

- cu toate că inculpatul, în cadrul audierii în instanța de fond a recunoscut total suma prejudiciului material și cheltuielile de judecată, instanța de fond a micșorat, atât suma cheltuielilor de transport, cu toate că acestea au fost demonstrate prin bonuri fiscale care au fost primite de la firma de taxi în ziua pentru care se solicită cheltuiala, iar instanța de fond neîntemeiat a încasat ca cheltuieli de transport suma de 400 lei, calculată conform prețului unui bilet de autobus care nu a fost demonstrate prin careva probe;

- în ceea ce privește cheltuielile de asistență juridică, instanța de fond incorect a încasat doar 2000 lei, din suma totală de 3500 lei, care de fapt a fost recunoscută total de către inculpat și care a fost demonstrată prin bonuri fiscale anexate la materialele dosarului în original.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 ianuarie 2019, apelul declarat de avocatul D. Sanduleac în interesele succesoriului părții vătămate Zastavnețchi Claudia a fost admis, sentința casată parțial, cu pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Mînzatu Serghei se consideră condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a), b) Cod penal și în baza acestei legi, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost aplicată pedeapsa de 2 (doi) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

Termenul pedepsei lui Mînzatu Serghei urmînd a fi calculat din 30.01.2019, fiind dispusă luarea lui sub arest din sala de ședințe.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate Zastavnețcaia Claudia, în latura prejudiciului moral, fiind dispusă încasarea de la Mînzatu Serghei în beneficiul lui Zastavnețcaia Claudia prejudiciul moral în sumă de 100000 (o sută mii) lei și 3000 (trei mii) lei cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice.

În rest au fost menținute dispozițiile sentinței.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, la examinarea cauzei respective s-a dat eficiență prevederilor art. 93-101, 26-27 Cod de procedură penală, instanța a cercetat cauza multe aspectual, a dat aprecieri probelor prezentate prin prisma pertinentei, concludenței, coroborării lor, în baza probelor acumulate just a reținut starea de fapt și de drept pe cauză, corect a încadrat acțiunile inculpatului Mînzatu Serghei în baza art. 264 alin. (3) lit. a), b) Cod penal, însă aplicînd pedeapsa lui Mînzatu Serghei pentru infracțiunea comisă, instanța de fond n-a dat destulă eficiență prevederilor art. 90 Cod penal și neîntemeiat a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoarea, nu a ținut cont de circumstanțele cauzei, inclusiv de starea de fapt și de drept, stabilită în cadrul judecării cauzei, nu a luat în considerație gravitatea și urmările prejudiciabile ale infracțiunii comise de Mînzatu Serghei. Astfel, instanța n-a ținut cont de urmările ireversibile ale comiterii accidentului rutier de către inculpat, accident care s-a soldat cu decesul părții vătămate Zastavnețchi Gheorghe, și cu vătămarea gravă a sănătății părții vătămate Zastavnețchi Varvara, consecințe care nu pot fi reparate în nici un mod. Inculpatul pînă la moment nu și-a cerut scuze de la părțile vătămate pentru cele comise și nu a reparat prejudiciile materiale cauzate acestora în urma provocării de către acesta a accidentului rutier.

Instanța de apel, a găsit întemeiate motivele apelului declarat de avocat și a constatat că, corijarea inculpatului este posibilă doar fiind izolat de societate, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare, pedeapsă ce va corecta vinovatul și va asigura scopurile pedepsei. Această concluzie a fost dictată de pericolul social al faptelor comise, de circumstanțele cauzei

și urmările prejudiciabile ireversibile ale săvârșirii infracțiunii, care a avut ca rezultat pierderea unei vieți omenești.

Privitor la apelul declarat de avocat, instanța de apel a conchis că acesta urmează a fi admis parțial doar în latura încasării în beneficiul succesorului părții vătămate a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu examinarea cauzei în ordine de apel, or, instanța a precizat, că suma de 3500 lei pentru asistență juridică este nerezonabilă în raport cu acțiunile efectuate de avocatul Sanduleac Diana pe marginea cauzei penale date, deplasându-se o dată în instanța de judecată pentru a face cunoștință cu materialele cauzei penale și fiind prezentă doar la o ședință de judecată din 24 august 2018, întocmind acțiunea civilă pe marginea cauzei penale date. Mai mult ca atât, la acțiunea civilă întocmită nu a fost anexată descifrarea acțiunilor efectuate de avocatul Sanduleac Diana, cu indicarea costului acestora.

Ce ține de cheltuielile de transport solicitate de Zastavnețchi Claudia în mărime totală de 1117,51 lei, instanța de apel a concluzionat că prima instanță corect le-a apreciat critic, dispunând încasarea acestora în mod parțial. Astfel, instanța a încasat de la inculpatul Mînzatu Serghei în beneficiul lui Zastavnețchi Claudia cheltuielile de transport în mărime de 100 lei pentru deplasarea avocatului Sanduleac Diana la data de 04 iulie 2018 la Judecătoria Edineț sediul Briceni pentru a face cunoștință cu materialele cauzei penale și în mărime de 300 lei pentru deplasarea avocatului Sanduleac Diana, succesorului părții vătămate Zastavnețchi Claudia și părții civile Zastavnețchii Varvara la ședința de judecată din 24 august 2018, în total suma de 400 lei. În acest context, la stabilirea cuantumului cheltuielilor de transport instanța a reținut costul biletului la transport public stabilit în mod oficial, care constituie de la mun. Bălți până la or. Briceni în mărime de 50 lei. Astfel, instanța just a apreciat critic bonurile prezentate de avocatul Sanduleac Diana în mărime de 502,13 lei și 615,38 lei. Totodată, potrivit bonului de plată, partea vătămată a efectuat cheltuieli în sumă de 3000 lei pentru asistență juridică în legătură cu judecarea cauzei în instanța de apel, în instanța de apel fiind anexat bonul de plată eliberat de biroul asociat de avocați "Lichii" pentru acordarea serviciilor de asistență juridică (v.2, f.d. 17).

Instanța de apel a considerat neîntemeiată soluția instanței de fond în latura încasării de la inculpat în beneficiul succesorului părții vătămate a prejudiciului moral în cuantum de 40000 lei, din care considerente a admis parțial apelul în această latură, cu majorarea cuantumului prejudiciului moral dispus prin sentință.

Reieșind din circumstanțele cauzei și normele legale relevante, instanța de apel a concluzionat necesitatea dispunerii încasării în folosul succesorului părții vătămate Zastavnețchi Claudia a prejudiciului moral în cuantum de 100.000 lei, cuantum pe care la considerat echitabil tuturor circumstanțelor cauzei, precum și consecințelor comiterii infracțiunii, or, în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, inculpatului i-a fost oferit termen pentru a ajunge la un consens cu partea vătămată privind recuperarea prejudiciului cauzat părții vătămate, care însă nu s-a soldat cu un rezultat pozitiv. Cuantumul prejudiciului moral solicitat de partea vătămată în sumă de 150.000 lei nu corespunde circumstanțelor cazului în speță, ținând cont de cele constatate, din care motiv acțiunea în această parte a fost admisă parțial.

5. Decizia motivată a instanței de apel pronunțată la *27 februarie 2019*, a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Sanduleac Diana în numele succesorului părții vătămate, Zastavnețchi Caudia, la *20 martie 2019*, prin care fără a invoca unui din temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri prin care inculpatului Mînzatu Serghei să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră și cu admiterea totală a acțiunii civile depuse de Zastavnețchi Claudia.

5.1. În motivarea recursului ordinar, avocatul Sanduleac Diana a menționat că:

- în privința lui Mînzau Serghei, chiar și în instanța de apel, a fost aplicată o pedeapsă prea blândă în raport cu fapta comisă, adică, atât instanța de fond cât și instanța de apel au scăzut 1/3 din minimul pedepsei stabilite de articolul încriminat ultimului, mai mult, ca atât că după pronunțarea deciziei la Curtea de Apel Bălți, nu au fost întreprinse careva măsuri de către Mînzatu Serghei, pentru achitarea prejudiciului moral încasat de către instanța de apel;

- decizia contestată este prea blândă în latura penală și prejudiciul moral încasat este unul prea mic în raport cu fapta comisă de către Mînzatu Serghei și de faptul că în urma infracțiunii comise au fost cauzate urmări ireversibile, care nu pot fi reparate în alt mod decât prin achitarea unui prejudicii moral echitabil;

- suma de 100 000 lei nu poate aduce lui Zastavnețchi Claudia o satisfacție echitabilă a prejudiciului moral adus;

- scopul pedepsei penale nu va fi atins, deoarece în privința lui Mînzatu Serghei s-a aplicat o pedeapsă prea blândă și nu a fost luat în considerație gravitatea și urmările prejudiciabile ale infracțiunii comise de ultimul.

6. Referință asupra recursului declarat, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi S., prin care a optat pentru dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, *care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent*, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, cercetând argumentele invocate de către avocatul succesoriului părții vătămate, Colegiul penal lărgit nu a depistat invocarea unui temei concret pentru recurs din cele stipulate de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, în esență reprezentantul succesoriului părții vătămate criticând hotărârea instanței de apel în latura stabilirii pedepsei și soluționării acțiunii civile.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aspectele atacate, Colegiul reține că motivele de recurs invocate de recurent nu s-au confirmat în instanța de recurs ordinar, argumentând în acest context următoarele.

Colegiul penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare corespunzătoare rigorilor și exigențelor cuprinse în art. 6 CEDO.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului Mînzatu Serghei, în opinia instanței de recurs, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor legale și a expus argumente temeinice în vederea necesității condamnării inculpatului Mînzatu Serghei cu suspendarea executării pedepsei, criticele recurentului în acest sens fiind nefondate.

În urma studiului lucrărilor dosarului, în opinia Colegiului nu și-a găsit confirmarea în prezenta speță careva temeiuri pentru recurs cu privire la individualizarea pedepsei, deoarece atât prima instanță cât și instanța de apel și-a motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină

eficiență prevederilor art. 61, 75, 90 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului Mînzatu Serghei, stabilită conform sancțiunii articolului imputat acestuia, ținând cont și de dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Conform alin. (1) art. 75 Cod penal, persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal, aplicate prin prisma prevederilor alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Verificând lucrările dosarului, în raport cu circumstanțele reținute de către instanțele de fond la capitolul individualizării pedepsei, Colegiul penal nu a stabilit careva motive de a se îndepărta de la concluziile acestora, or, inculpatul a comis o infracțiune din imprudență, și-a recunoscut vinovăția, regretă de cele comise, contribuirea la descoperirea infracțiunii, caracteristica pozitivă la locul de trai, pedeapsa aplicată fiind în acord cu principiul proporționalității și cu influența acesteia asupra corectării inculpatului în coraport cu fapta comisă și mărimea prejudiciului cauzat.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit consideră argumentată pedeapsa stabilită de către instanțele de fond care este în limitele prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a), b), art. 90 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Învederând cele expuse, instanța de recurs consideră că criticile avocatului Sanduleac Diana invocate în prezentul recurs sunt nefondate, unele au constituit obiect de discuție în instanța de apel, care a oferit răspunsuri argumentate și complete asupra acestora. De menționat este că au fost reiterate argumente în procedura de recurs, fără a fi abordate critici noi sub aspectul contestat, din care motiv Colegiul penal lărgit conchide despre respingerea respectivelor argumente întrucât acestea nu pot constitui temei de casare a deciziei atacate.

În atare împrejurări, instanța de recurs consideră că, prima instanță a aplicat inculpatului o pedeapsă echitabilă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar termenul pedepsei stabilite, a fost individualizat corect și în așa fel,

încât persoana vinovată de comiterea crimei să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

În opinia Colegiului penal lărgit, la caz, pedeapsa individualizată de către instanța de apel, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Cu referire la argumentele invocate în recursul declarat în partea soluționării acțiunii civile, Colegiul penal apreciază că solicitările recurentului și motivele invocate în susținerea acestora se axează asupra unor convingeri personale ale recurente și nicidecum pe fapte concrete ce ar demonstra necesitatea și posibilitatea reală a inculpatului de a oferi integral prejudiciul moral solicitat.

În textul cererii de recurs cu referire la acțiunea civilă se invocă faptul, că instanța de apel în decizia sa nu a ținut cont de un șir de circumstanțe care ar justifica necesitatea încasării prejudiciului moral în mărime integrală.

Sub respectivul aspect, Colegiul consideră că instanța de apel a motivat complet soluția de admitere parțială a acțiunii civile ținând cont și de faptul a că fost admis apelul declarat de reprezentantul succesului părții vătămate, fiind majorată mărimea compensației în raport cu cea stabilită prin sentință, prin urmare Colegiul apreciază că decizia instanței de apel este legală și întemeiată în ce privește latura civilă, inclusiv judecarea și admiterea acțiunii civile, iar recursul constituie o reproducere a motivelor din cererea de apel, cu aceleași alegeri, asupra cărora instanța de apel sa expus argumentat și complet.

Colegiul penal reține că în conformitate cu art. 219 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia. Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot înainte o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: 1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală.

În același context, potrivit art. 221 alin. (2) Cod de procedură penală acțiunea civilă se înaintează față de bănuit, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului.

Colegiul penal lărgit menționează vinovăția lui Mînzatu Serghei în comiterea faptei prejudiciabile a fost demonstrată în afara oricăror dubii, fiind demonstrată fapta prejudiciabilă, existența prejudiciului cauzat și legătura causală dintre fapta ilicită, iar răspunderea civilă are ca scop repararea prejudiciului material cauzat și care trebuie să fie proporțională și echitabilă faptei comise, dar care să nu cauzeze depășirea în mod vădit a posibilităților reale a inculpatului reieșind din personalitatea acestuia, genul de activitate, persoane aflate la întreținere, compensarea prejudiciului cauzat transformându-se în pedeapsă.

Astfel, Colegiul penal lărgit consideră că mărimea compensației cu titluri de prejudiciu stabilite de instanța de apel este echitabilă, în raport cu cele comise, cu suferințele succesorului părții vătămate în legătură cu infracțiunea comisă, ce nu vine în contradicție cu prevederile art. 41 din Convenția Europeană pentru drepturile Omului, din care rezultă că suma pretinsă nu trebuie să fie exorbitantă și să nu tindă la o îmbogățire fără temei, sumele admise fiind obiective și proporționale faptei comise.

Potrivit art. 1423 Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Prejudiciul moral se apreciază individual pentru fiecare caz, luându-se în considerare argumentele ambelor părți în proces și excluzându-se pretențiile excesive și vădit exagerate.

Complementar, potrivit jurisprudenței CtEDO, o satisfacție echitabilă în sine poate constitui și simpla recunoaștere a încălcării (cauza Nikolova vs Bulgaria din 25.03.1999). Recunoașterea încălcării se consideră a constitui o satisfacție echitabilă în situația în care, aceasta este suficientă pentru a aplana suferințele morale ale victimei. Doar în cazul în care Curtea constată că încălcarea este atât de gravă, încât printr-o simplă recunoaștere situația morală a victimei nu se va revendica, aceasta oferă o reparație echitabilă în formă bănească.

Totodată se reține că, la stabilirea cuantumului despăgubirilor echivalente unui prejudiciu moral se are în vedere o serie de criterii: consecințele negative suferite de cei în cauză pe plan fizic și psihic, importanța valorilor morale lezate, măsura în care au fost lezate aceste

valori și intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, măsura în care i-a fost afectată situația familială, profesională și socială, având în vedere că, prin aceste despăgubiri cu rol compensatoriu, se urmărește o reparație justă și echitabilă a prejudiciului moral suferit și, nu îmbogățirea fără justă cauză.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit apreciază argumentele invocate în recursul ordinar declarat ca nefondate, deoarece nu sunt incidente în speță cazurile de casare la care a făcut referire autorul, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs ordinar, în sensul casării deciziei contestate și astfel se impune concluzia privind respingerea, ca inadmisibilă, a recursului ordinar declarat de către avocatul Sanduleac Diana în numele succesoriului părții vătămate, Zastavnețchi Claudia, cu menținerea deciziei atacate, ca fiind legală, întemeiată și motivată.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocatul Sanduleac Diana în numele succesoriului părții vătămate, Zastavnețchi Claudia, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui *Mînzatu Serghei XXXXX*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 24 decembrie 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena